

INTERNATIONAL MONETARY FUND

Прес-реліз № 15/107
ДЛЯ НЕГАЙНОГО ОПРИЛЮДНЕННЯ
11 березня 2015 року

Міжнародний валютний фонд
Вашингтон, округ Колумбія
20431, США

Виконавча рада МВФ схвалила 4-річну Програму розширеного фінансування України загальним обсягом 17,5 млрд. дол. США, яка передбачає негайне виділення 5 млрд. дол. США

Виконавча рада Міжнародного валютного фонду (МВФ) сьогодні схвалила чотирирічну розширену угоду в рамках Програми розширеного фінансування України на суму 12,348 млрд. СПЗ (близько 17,5 млрд. дол. США, 900 відсотків квоти). Ця угода затверджена в рамках політики МВФ щодо надання доступу до фінансування у виняткових обсягах. Виконавча рада також врахувала рішення уряду України скасувати Угоду про кредит «стенд-бай» (УСБ) для України, схвалену 30 квітня 2014 року (див. [Прес-реліз № 14/189](#)).

Економічна програма уряду, підтримку якої передбачає програма в рамках механізму розширеного кредитування (МРК), забезпечить продовження та поглиблення реформ, започаткованих у рамках УСБ. Економічна програма має на меті спрямувати економіку країни на шлях одужання, відновити зовнішню сталість, зміцнити державні фінанси та підтримати економічне зростання шляхом подальшої реалізації структурних реформ та реформи державного управління, забезпечуючи захист найбільш вразливих верств населення.

Схвалення розширеної угоди в рамках механізму розширеного фінансування дозволяє негайно виділити 3,546 млрд. СПЗ (близько 5 млрд. дол. США), з яких 1,915 СПЗ (близько 2,7 млрд. дол. США) будуть спрямовані на підтримку бюджету. Подальше виділення коштів залежатиме від результатів стандартних щоквартальних оглядів та досягнення критеріїв ефективності.

Після обговорень Виконавчої ради Девід Ліптон, перший заступник директора-розпорядника та виконуючий обов'язки Голови, заявив:

«Незважаючи на значні політичні зусилля щодо впровадження змін у 2014 році, українська економіка продовжує потерпати від конфлікту на Сході країни та супутньої втрати довіри. Глибока рецесія та стрімке зниження обмінного курсу призвели до послаблення існуючих вразливих місць, погіршення балансів банків та збільшення державного боргу.

Демонструючи рішучість, український уряд розробив нову програму, спрямовану на відновлення макроекономічної стабільності та подолання усталених структурних перепон на шляху до зростання, у тому числі слабке державне управління. Уряд визнає, що рішуча реалізація програми є критично важливою для відновлення довіри та зростання, зниження інфляції до однозначних показників, утримання зовнішніх дефіцитів на керованому рівні та поповнення міжнародних резервів.

Уряд визнає, що найкращою підтримкою гривні є відновлення довіри, якого можна досягти шляхом проведення впевненої політики та ефективних реформ. Для підтримки нового режиму в програму включені відповідні цільові показники резервів. Поки запроваджуються програмні заходи, уряд планує утримувати ставки монетарної політики на позитивному рівні у реальному вираженні задля стримування інфляційних очікувань, а також поступово і виважено зменшувати контроль та обмеження щодо руху капіталу відповідно до поліпшення балансу платежів.

Уряд рішуче налаштований стабілізувати фінансову систему, забезпечити довіру до банків, посилити фінансове регулювання та контроль. З цією метою досягнуто певний прогрес у рекапіталізації системних банків та владнанні ситуації зі слабкими несистемними банками. Рішуча реалізація банківської стратегії матиме критичну важливість для відновлення довіри населення.

Визнаючи потребу в фіскальній консолідації, уряд запровадив коригування на основі видатків та значне початкове збільшення цін на енергоносії, щоб зменшити квазіфіскальні збитки і забезпечити стабільне зменшення боргу. Заходи, що лежатимуть в основі фіскального коригування, включають поліпшення сталісті пенсійної системи, реформування зайнятості в державному секторі, а також реформування системи охорони здоров'я та освіти. Плановане скорочення суми боргу також допоможе залучити фінансування для програми і, з високою ймовірністю, відновити прийнятний рівень боргу. Успішне скорочення суми боргу з високим рівнем участі стане ключовим аспектом при проведенні першого огляду програми.

Уряд планує усунути значні квазіфіскальні збитки НАК «Нафтогаз» до 2017 року за рахунок рішучих заходів з підвищення тарифів, поліпшення дисципліни платежів та кардинальної реструктуризації компанії. Щоб пом'якшити соціальний тиск та заручитися підтримкою населення для проведення реформ, буде збільшене фінансування захисту найбільш вразливих прошарків населення від підвищення цін на енергоносії.

Вирішення глибоких структурних проблем є критично важливим для створення сприятливого середовища для інвестицій та активності приватного сектора. Подолання проблем неефективного державного управління і поліпшення ділового клімату є критичним для збільшення інвестицій та досягнення більшого економічного зростання.

Комплексна стратегія реформування державних підприємств є важливою для поліпшення ефективності та зменшення фіскальних ризиків.

На реалізацію програми можуть впливати особливі ризики, зокрема ті, що пов'язані з конфліктом на Сході, що може вплинути на здатність країни досягти стабільності та забезпечити структурні перетворення, необхідні для відновлення зростання. З іншого боку, криза дає уряду можливість рішуче відірватися від минулого та реалізувати сталу, орієнтовану на реформи політику з високим рівнем підтримки населення. Програма уряду належним чином відповідає поточним викликам і заслуговує на повну підтримку. Ризики реалізації зменшуються шляхом вжиття комплексу критичних заходів в якості першочергових дій та забезпечення широкої політичної підтримки цілей та заходів програми. Це сприятиме відновленню притоку значної міжнародної офіційної допомоги та приватного капіталу».

Додаток

Останні економічні тенденції

Незважаючи на вжиті урядом заходи, економіка країни зазнала глибокої рецесії в 2014 році. Конфлікт на Сході України суттєво позначився на економіці та фінансовій системі через спад торгівлі та промислового виробництва, а також втрату довіри, що спричинило відтік капіталу та стрімке зниження обмінного курсу. Банки зіштовхуються з дедалі більшими труднощами, державний борг збільшився, а міжнародні резерви впали до низьких рівнів. З'явилася потреба в новому фінансуванні.

У рамках УСБ уряд розпочав реалізацію складних реформ, спрямованих на подолання несталої політики минулого, у тому числі запровадження фіскального коригування, більш гнучкого обмінного курсу, підвищення цін на енергоносії, а також спрощення регуляторного середовища для бізнесу та вжиття заходів з поліпшення державного управління. Незважаючи на ці зусилля, досягти цілей програми стало складно з огляду на масштаб нових потрясінь. Відновлення зовнішньої стабільності тепер вимагає більше часу та ще глибших реформ. Для подолання цих викликів уряд звернувся з проханням скасувати УСБ та замінити її новою чотирирічною розширеною угодою в рамках механізму розширеного кредитування.

Огляд програми

Економічна програма уряду за підтримки МВФ має на меті забезпечити зовнішню та фінансову стабільність і відновити активне економічне зростання з одночасним захистом найбільш вразливих верств населення. Зокрема, заходи будуть спрямовані на:

- **Забезпечення фінансової стабільності**, що передбачає: (i) впровадження ефективної монетарної політики для відновлення цінової стабільності; (ii) застосування гнучкого обмінного курсу для захисту економіки від

зовнішніх потрясінь та (iii) реалізацію комплексної стратегії фінансового оздоровлення банків шляхом їх рекапіталізації, зменшення кредитування пов'язаних сторін, врегулювання проблемних активів, що є критично важливим для відновлення довіри населення та підтримки економічного відновлення.

- **Зміцнення державних фінансів.** Коригування на основі видатків забезпечить підтримку фінансової консолідації в наступні роки. Разом з реформою енергетичного сектору та оголошеним скороченням суми боргу це дозволить зменшити фіскальні дисбаланси та, з високою ймовірністю, досягнути прийняттого рівня державного боргу. Схеми соціального захисту будуть реорганізовані для захисту найбільш вразливих та пом'якшення соціального тиску.
- **Реалізація структурних реформ.** Рішучі заходи сприятимуть пожеввленню ділового клімату, залученню інвестицій та поліпшенню потенціалу для зростання України. Це включає реформи державного управління, у тому числі боротьбу з корупцією та реформування судової системи, дерегуляцію та реформування податкової адміністрації, а також реформу державних підприємств з метою поліпшення структури корпоративного управління та зменшення фіскальних ризиків. Ширші реформи в енергетичному секторі, в тому числі реструктуризація НАК «Нафтогаз», підвищать енергоефективність та сприятимуть досягненню енергетичної незалежності.

Макроекономічний огляд

Очікується, що в поточному складному середовищі реальний ВВП зменшиться приблизно на 5½ відсотка в 2015 році. Очікується, що інфляція тимчасово різко зросте у відповідь на зниження валютного курсу та збільшення тарифів на газ і опалення, перш ніж знизиться до близько 27 відсотків наприкінці 2015 року. Дефіцит поточного рахунку повинен впасти приблизно до 1½ відсотка ВВП на тлі коригування обмінного курсу та зменшення внутрішнього попиту. Завдяки значній міжнародній допомозі валові міжнародні резерви поступово поновлюватимуться і досягнуть рівня покриття імпорту приблизно 3,3 місяця наприкінці 2015 року. Очікується, що знецінення національної валюти та офіційні запозичення призведуть до збільшення державного боргу до 94 відсотків ВВП, а зовнішнього боргу – до 158 відсотків ВВП у 2015 році.

Економічна ситуація в Україні поліпшиться в середньостроковій перспективі. Очікується, що темпи зростання реального ВВП підвищаться до 2 відсотків у 2016 році, і до 4 відсотків у середньостроковій перспективі. Прогнозується, що завдяки відновленню конкурентоспроможності дефіцит поточного рахунку стабілізується на рівні приблизно 1¼ відсотка ВВП в 2016–2018 роках. Наприкінці 2018 року інфляція знизиться приблизно до рівня середніх однозначних показників, а НБУ накопичить міжнародні резерви, що покриватимуть майже 83 відсотка короткострокового боргу. Очікується, що після скорочення суми боргу та тривалого фінансового коригування, державний борг зменшиться приблизно до 71 відсотка ВВП до 2020 року.